

ויקיפדיה מהי

כל מה שרצית לדעת ולא העזת לשאול

הוכן על ידי: Harel, Ldorfman, Hanay

אנ - אע

אלף עורכס אהאישניס

אָנְצִיקְלוֹפֵדִיָּה (מיוונית) ספר יעץ ערוך בידי כמה עורכים, המרכז ידיעות מומחים במספר גדול של נושאים. הערכים מסודרים בסדר אלפביתי.

אקוויס

האנציקלופדיה, המורכבת על פי רוב מכרכים יקרים רבים, מתעדכנת לפרקים. - [אנציקלופדיות] תלם אין כסף

קאופן ריפן

אָנְקְדוֹטָה (מיוונית) סיפור קצרצר שבא להמחיש היבט כלשהוא באישיות או מאורע היסטורי

ויקיפדיה

תמיד אקטואלית, תמיד טובה יותר

<http://he.wikipedia.org>

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

דמיינו עולם, שבו לכל אדם יש גישה חופשית
למכלול הידע האנושי. זה מה שאנחנו עושים !

ג'ימי (ג'ימבו) דונל ויילס (באנגלית: **Jimmy Donal Wales**; נולד ב-7 באוגוסט 1966) הוא מייסד ויקיפדיה, יושב ראש בדימוס של חבר הנאמנים של קרן ויקימדיה ויזם אינטרנט אמריקאי.

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

מיזמים נוספים של קרן ויקימדיה

ויקיציטוט: מאגר ציטוטים חופשי		ויקימילון: מילון חופשי	
ויקיטקסט: מסמכים וטקסטים חופשיים		ויקיספר: ספרי לימוד ומדריכים חופשיים	
ויקימינים: מיון עולם החי		ויקישיתוף: תמונות וקובצי מדיה חופשיים	
מטא-ויקי: תיאום מיזמי קרן ויקימדיה		ויקימדיה ישראל: עמותת ויקימדיה ישראל	

- **11,084,600** קובצי מדיה חופשיים לשימוש הכללי (22/9/2011)

**WIKIMEDIA
COMMONS**

Imagine a world in which every single human being can freely share in the sum of all knowledge.

That's our commitment.

כמה מספרים על ויקיפדיה

מעל ל - 270 שפות

2001 שנת הקמת ויקיפדיה באנגלית

כמות ערכים בוויקיפדיות שונות (נכון ל-15/11/2011):

ב-43 וויקיפדיות כמות הערכים היא מעל 100,000
3.796 מיליון באנגלית, **1.314** מיליון בגרמנית,

1.173 מיליון בצרפתית, סה"כ **20,235** מיליון ערכים

2003 שנת הקמת ויקיפדיה בעברית (מקום 31 בכמות,
מקום שני בין הגדולות במדד העומק)

126,263 ערכים בוויקיפדיה העברית (14/11/2011 שעה 20:43)

מעל ל-11,944,000 עריכות בוויקיפדיה העברית עד היום

ויקיפדיה - שתי הגדרות

כמוצר:

אנציקלופדיית תוכן חופשי,
המשתמשת בטכנולוגיית ויקי ופועלת
באינטרנט

כמיזם:

מיזם לכתובת אנציקלופדיה שיתופית,
חופשית, רב לשונית ומהימנה

אנציקלופדיה

אנציקלופדיה כללית

- אינה מתמחה בתחום מסוים
- אינה מחויבת לאידיאולוגיה מסוימת
- ניטרלית
- פונה ומתאימה לציבור הרחב
- אינה מכוונת לתלמידים דווקא

מהם הגבולות?

- איך הם בהשוואה לגבולות של אנציקלופדיה מנייר...

שיתופית: קהילת ויקיפדיה העברית

- כמאתיים עורכים, מאות כותבים נוספים
- גילאי 13 עד גיל 70+ קבוצות אוכלוסיה מגוונות
- קשת רחבה של דעות
- יש מקום גם לכל אחת ואחד מכם

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

חופשית: לא רק בחינם

- העיון חופשי - ללא תשלום וללא פרסומות
- הציטוט חופשי – מוגבל רק ברישיון CC שמחייב ייחוס ושיתוף זהה
- התוכן חופשי לשימושים נגזרים נוספים אחרים

אבל לא חופשית במובן שכל אחד חופשי לעשות
כרצונו . . .

WIKIPEDIA

English

The Free Encyclopedia
2 076 000+ articles

Deutsch

Die freie Enzyklopädie
661 000+ Artikel

Français

L'encyclopédie libre
578 000+ articles

日本語
フリー百科事典
431 000+記事

Italiano

L'enciclopedia libera
367 000+ voci

Polski

Wolna encyklopedia
438 000+ haseł

Nederlands

De vrije encyclopedie
376 000+ artikelen

Português

A enciclopédia livre
336 000+ artigos

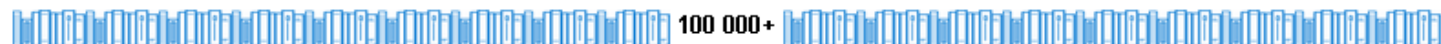
Español

La enciclopedia libre
295 000+ artículos

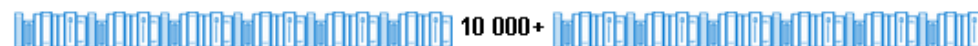
Svenska

Den fria encyklopedin
259 000+ artiklar

search • suche • rechercher • szukaj • 検索 • zoeken
ricerca • busca • buscar • sök • поиск • 搜索 • søk • haku • suk

English >

Deutsch • English • Español • Français • Italiano • Nederlands • 日本語 • Norsk (bokmål) • Polski • Português • Русский • Suomi • Svenska • Volapük • 中文

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

אמינות, או: איך זה עובד (לעזאזל) !?

● איך אפשר לסמוך על אנציקלופדיה שכל אחד יכול לשנות?

● איך אפשר לסמוך על טקסט שאף אחד אינו יכול לשנות?

אמינות: יעקב עולמי (ארכאולוג)

● העלאת ערך ב- 6/5/2011, בהתבסס על ספרם של יוסי גרפינקל ועופר בר יוסף: "הפרהיסטוריה של ארץ ישראל: תרבות האדם לפני המצאת הכתב"

● יעקב עולמי (1906-1999) אגרונום וארכאולוג, נחשב לאחד מאבות המחקר הארכאולוגי הפרהיסטורי בארץ-ישראל

● באותו יום נשאלה שאלה בדף השיחה של הערך – "בספר גמלא עיר המרד" של שמריהו לוי משנת 1994, נכתב עליו ז"ל"?

● ב- 9/5/2011 הטעות תוקנה לאחר בירור עם יוסי גרפינקל.

● יעקב עולמי נפטר ב- 29/6/1990

● בספר, הטעות תישאר לנצח

עוד כמה מילים על אמינות

באנציקלופדיה העברית:

- בערך "חמשה-עשר בשבט" נאמר "נתן העזתי תיקן בספר 'חמדת ימים' סדר מיוחד", אך בערך "נתן העזתי" נאמר אודות ספר זה "אין כל יסוד לדעה כי מחברו היה נתן העזתי עצמו".
- בכרך מילואים ג' של האנציקלופדיה, שבו מופיע הערך "דן, אמיר", העוסק בפרופ' דן עמיר. לא רק שהתבלבלו בין שם המשפחה לשם הפרטי, אלא אייתו את שם המשפחה בשגיאת כתיב. אין כל תקווה שאדם המתעניין בפרופ' עמיר יגיע אל הערך העוסק בו.

באנציקלופדיה "אביב חדש" נכתב שהאמן פנחס כהן-גן

נפטר בשנת 1999. האמן חי עד היום, הציג תערוכה בגלריה

גבעון בשנת 2008.

מסקנה?

● טעויות ישנן תמיד.

● חשוב לטעות כמה שפחות, ולתקן כמה שיותר מהר.

הבדלים בין אנציקלופדיה מודפסת וויקיפדיה

מודפסת

מפתח ערכים

אין קישורים פנימיים

אין קישורים חיצוניים

עולה כסף

עדכון עד מועד

ההדפסה

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

ויקיפדיה

חיפוש לפי שם ערך, משפט מפתח,
ערך קרוב, קטגוריה, פורטל

יש קישורים פנימיים

יש קישורים חיצוניים

בחינם

עדכון שוטף

הבדלים בין אנציקלופדיה מודפסת וויקיפדיה

מודפסת

עורכים מקצועיים

עורך אחד/שניים לערך

נבדק לפני הדפסה

חד לשונית

שגיאות נשארות

ויקיפדיה

עורכים חובבים ומקצועיים

עורכים רבים

נשמר ואחר כך נבדק

רב לשונית – קישור לוויקיפדיות זרות

שגיאות מתוקנות במשך הזמן

אז איך לעזאזל זה עובד?

- חוקר אינטרנט אמר באחרונה: ויקיפדיה היא הדוגמה הטובה ביותר שאנחנו מכירים לרעיון שלא אמור לעבוד ובכל זאת עובד.
- אנו מציעים פתרונות שונים.

ערכים אינם נולדים מושלמים

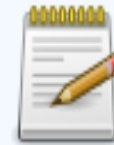
דוגמאות של תבניות שתיתקלו בהם על ערכים

ערך זה זקוק לעריכה, כדי שיתאים לסגנון המקובל בוויקיפדיה.
יכולות להיות לכך סיבות אחדות: פגמים טכניים כגון מיעוט קישורים פנימיים, סגנון טעון שיפור או צורך בהגהה, או שיש לעצב אותו כך שיעמוד בסטנדרטים של ויקיפדיה. אם אתם סבורים כי אין בדף בעיה, ניתן לציין זאת בדף השיחה שלו.

יש לשכתב ערך זה

הסיבה לכך: **הסיבה**. אתם מוזמנים לסייע ולתקן את הבעיות, אך אנא אל תורידו את ההודעה כל עוד לא תוקן הדף. אם אתם סבורים כי אין בדף בעיה, ניתן לציין זאת בדף השיחה.

ערך בבדיקה

לתשומת לבכם, פרט או פרטים מסוימים בערך זה חשודים כשגויים ונמצאים בבדיקה כרגע. לפרטים ניתן לעיין בדף השיחה.

כל קורא הוא גם מבקר

ארכאוזואולוגיה

(הבדלים בין גרסאות)

גרסה מתאריך 21:13, 15 בספטמבר 2011 (עריכה) (ביטול)

אביהו (שיחה | תרומות | חסימה)

מ ← ציד והתנהגות מודרנית בתקופה הפליאוליתית: הסבר לקטורים (ותודה לדניאל

צבי) (הסתרת/הצגת הגרסה)

מעבר להשוואת הגרסאות הבאה ←

גרסה מתאריך 21:09, 15 בספטמבר 2011 (עריכה)

דניאל צבי (שיחה | תרומות | חסימה)

מ ← תחום המחקר: אין קשר (הסתרת/הצגת הגרסה)

→ מעבר להשוואת הגרסאות הקודמת

שורה 46:

=== ציד והתנהגות מודרנית בתקופה הפליאוליתית ===

האינטרקציה בין טיפוסי אדם קדמוניים, גילדת הטורפים הגדולים שנמצאה בארץ-ישראל ב[[פלייסטוקן]] ו[[פרסטנים|בעלי הפרסות]] ששימשו להם כטרף היא מהשאלות המרתקות במחקר הפרהיסטורי. במערות ובאתרים קטורים{{הערה|"חסרי גג"}} בהם ישב + האדם הקדמון מתגלים לעתים קרובות שרידים ארכאוזואולוגיים רבים. הניתוח של שרידים אלה משתמש בשורה של מדדים בכדי לשחזר את אופן הצטברות המאסף, את השינויים ותהליכי ההרס שעברו על שרידי בעלי החיים ואת ההשלכות של המידע לאורח החיים של האדם בתקופות קדומות.

שורה 46:

=== ציד והתנהגות מודרנית בתקופה הפליאוליתית ===

האינטרקציה בין טיפוסי אדם קדמוניים, גילדת הטורפים הגדולים שנמצאה בארץ-ישראל ב[[פלייסטוקן]] ו[[פרסטנים|בעלי הפרסות]] ששימשו להם כטרף היא מהשאלות המרתקות במחקר הפרהיסטורי. במערות ובאתרים קטורים בהם ישב האדם הקדמון מתגלים - לעתים קרובות שרידים ארכאוזואולוגיים רבים. הניתוח של שרידים אלה משתמש בשורה של מדדים בכדי לשחזר את אופן הצטברות המאסף, את השינויים ותהליכי ההרס שעברו על שרידי בעלי החיים ואת ההשלכות של המידע לאורח החיים של האדם בתקופות קדומות.

כל קורא הוא גם מבקר

מה העסיק את אוסאמה מיד לאחר שהזדכה על הציוד?
רמז: עוד לא הספיק להתעסק עם 72 הבתולות שחיטו לו

מאת: DMY (תודה לתמרה)

זכות ראשונים בוויקיפדיה העברית היתה לסיסמא123, שהתעורר מוקדם בבוקרו של 2 במאי 2011, פתח רדיו, ומיד אץ-רץ "לסיים את חייו" של אוסאמה בן לאדן בשעה 06:05. עדיין לא נודעו אז כל הפרטים, ולכן היה בטוח שזה קרה לפני מספר ימים, באפריל 2011.

1 אובמה הודיע על חיסול אוסאמה זמן קצר לפני כן, עדיין 1 במאי לפי שעון וושינגטון, ועל כן בשעה 06:23 תיקן משתמש אנונימי את תאריך החיסול ל-1 במאי.

2 כותב שורות אלו עשה חשבון שהפעולה בוצעה לפי שעון פקיסטן, ולכן רץ לתקן ב-10:52 את תאריך סיום חייו ל-2 במאי.

1 ראה Nokimen, והחזיר בשעה 11:54 את תפארתו של חג הפועלים, 1 במאי.

2 ראה שוב כותב שורות אלו את הנעשה, ובשעה 12:13 תיקן שוב את תאריך הפיכתו לשהיד ל-2 במאי.

1 אולם מיד לאחר מכן קרא כותב שורות אלו הסבר מאד משכנע של Hanay, אמר "אופס כנראה שטעית", והחזיר בשעה 12:15 את התאריך ל-1 במאי.

2 בשעה 15:15 תיקן נירחצ'אונקו ל-2 במאי.

כל קורא הוא גם מבקר

וב-17:26 החזירה Hanay את הגלגל ל-1 במאי.

1

בשעה 18:17 החזיר Eyal27y את 2 במאי, וזה החזיק מעמד יותר מ-8 שעות. כנראה כולם הלכו לישון.

2

לילה, כבר 3 במאי לפי שעון ישראל. כולם ישנים פרט ל-Kobi10, שדאג בשעה 02:54 להחזיר את תאריך הפעולה ל-1 במאי.

1

כותב שורות אלו לעומת זאת, ישן שנת ישרים, אבל התעורר מוקדם, ובשעה 06:23 קבע סופית (נכון לרגע זה): 2 במאי.

2

במקביל התנהל דיון בדף השיחה, אותו סיכמה תמרה:

” אוסמה היה מתגלגל מצחוק אם היה יודע שעל זה מתווכחים משתמשים ישראלים בדף השיחה אודותיי בוויקיפדיה העברית. מה קרה, אתם צריכים לדעת בדיוק בשביל היארצייט שנה הבאה?”

“

שקיפות מלאה

- כל הפעילות גלויה לגמרי
- פירוט מלא של כל העריכות בערך מסוים –
גרסאות קודמות
- רשימה מלאה של העריכות האחרונות בכל הדפים
- אפשרות ליצור רשימת מעקב על ערכים
- דיונים מפורטים בדפי השיחה על הערך

מנגנוני בקרה ומניעה

- עשרות ויקיפדים מתנדבים עוברים מסביב לשעון על כל העריכות
- **משחיתים** מוזהרים ונחסמים לעריכה
- ערכים מועדים לפורענות מוגנים מפני עריכה לתקופות קצרות

הרארכיה של הרשאות

- משתמשים אנונימיים
- משתמשים רשומים (ויקיפדים)
- בדוקי עריכות אוטומטית
- מנטרים
- מפעילי מערכת
- ביורוקרטים

סוגי מחלוקות

● מחלוקות על תוכן

- מחלוקת על עובדות

- מחלוקת על רלבנטיות

● מחלוקות מנהליות

● מחלוקות אישיות

- ויקיפדיה נכתבת ע"י בני אדם

מונחים שכדאי להכיר ולזכור

- פורטל
- ויקישיתוף – אתר
- שיתוף קבצים
- דף משתמש
- קישורים חיצוניים
- דף פירושוונים
- קצרמר - ערך קצר
- קישורים פנימיים -
- - ערך מומלץ
- - בינוויקי – קישור בין ויקיפדיות
- - דף שיחה
- - קטגוריה
- - תבנית
- - תקלדה (טעות הקלדה)
- כחולים ואדומים

כללים לכתיבת ערך טוב

- נגישות
- מקצוענות
- רהיטות
- אמינות
- חזות
- מקומיות
- אוניברסליות
- קישוריות
- משיתופיות

ממה להיזהר

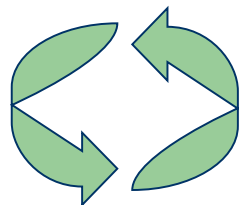
- בעלות על ערכים
- עקשנות
- חשדנות
- תוקפנות
- אגו

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

- סגנון הכתיבה

– אקדמי, הרבה ז'רגון מקצועי, שימוש רב במינוח לועזי

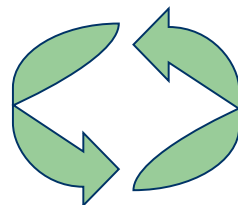
עברית תקנית, רהוטה ולא מצועצעת, שימוש בקישורים פנימיים להסברת מינוח, העדפה למינוח עברי

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

בחירת הנושא

"מדיניות המס והמכס של מפלגת הבעת הסורית בשנות השישים והשפעתה על המהלכים שהביאו למלחמת יום הכיפורים"

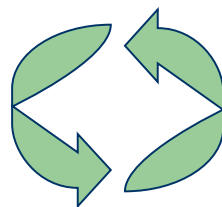
"מפלגת הבעת (סוריה)", "מלחמת יום הכיפורים",
"היסטוריה של סוריה"

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

- צורת הכתיבה

– סקירה של מקורות מחקריים שונים, השוואה ועימות ביניהם, תזה ואנטיתזה, גיבוש סינתזה

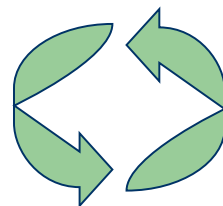

התמקדות בעובדות, הצגה עניינית, יצירת רצף סיפורי, בחירת עמדה ניטרלית

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

- שימוש בסימוכין – כל המרבה הרי זה משובח, יש לבסס כל טענה

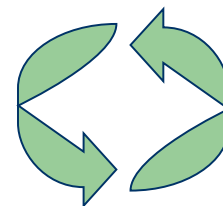
כדאי ורצוי להביא מקורות, אבל רק היכן שהם מתבקשים באמת

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

• קהל היעד

– המרצה שלכם (או עוזר ההוראה שלו)

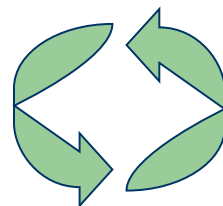
– קורא בעל השכלה ממוצעת ועברית טובה, ללא ידע מוקדם דווקא

מה ההבדל בין ערך ויקיפדי לסמינריון?

- שימוש במדיה

- נדיר, רק איפה שזה הכרחי

- מומלץ היכן שניתן, מוסיף מאוד לערך

דפי עזר בכתיבת ערך כמטלה אקדמית:

- ויקיפדיה:כתיבה בוויקיפדיה כמטלה אקדמית
- ויקיפדיה:כתיבה בוויקיפדיה כמטלה אקדמית/יצירת פרויקט
- ויקיפדיה:כתיבה בוויקיפדיה כמטלה אקדמית/קורס לדוגמה
- ויקיפדיה:כתיבה בוויקיפדיה כמטלה אקדמית/הנחיות לסטודנט

תבנית בעבודה אקדמית

- תבנית:בעבודה אקדמית - יש לשים אותה על הערך בזמן
העבודה

}}בעבודה אקדמית|מוסד=שם מוסד|קורס=שם הקורס|יעד=תאריך
{{סיום}}

התו

הערך נמצא בשלבי עריכה

ערך זה נערך או נכתב במסגרת המוסד האקדמי **אוניברסיטת חיפה**, הקורס האקדמי
מזרח קדום, והעבודה עליו עתידה להסתיים בתאריך 31 באוקטובר 2011.
ניתן להסיר את התבנית משחלפו שלושה שבועות מן התאריך הנקוב לעיל. נא לא לערוך
ערך זה עד להסרת התבנית.
הערות לערך נא להוסיף בדף השיחה.

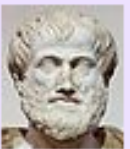
תבנית מטלה אקדמית

- תבנית:מטלה אקדמית – שמים בדף השיחה של הערך
- לדוגמה: בדף השיחה של הערך "**תיאור מפעלותיו של אוגוסטוס האלוהי**" - מבנה התבנית:

{מטלה אקדמית|עולם חדש מופלא: המאה היוליו-קלאודיית|מדעי הרוח|
אוניברסיטת חיפה}}

התוצאה:

ערך זה נכתב או הורחב משמעותית בקורס מדעי הרוח - אוניברסיטת חיפה במסגרת מיזם כתיבה בוויקיפדיה כמטלה אקדמית.

איך מנהלים את הנושא בויקיפדיה האנגלית

יש להם דף בשם:

-Wikipedia:WikiProject United States Public Policy/Courses

אוניברסיטאות בארה"ב שמתפתחות/השתתפו בפרויקטים

דומים:

ג'ורגטאון, ניו-יורק, וירג'יניה טק, ברקלי, הרווארד, סירקוז, סן-פרנסיסקו, בוסטון, אינדיאנה ועוד...

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

למה זה מהנה ומספק?

- מה שתכתבו היום ייקרא על ידי המון אנשים במשך שנים ארוכות
- כשכותבים על נושא כלשהו, לומדים אותו לעומק
- השתתפות במיזם חדשני ופורץ דרך, שזוכה להערכה
- אינטראקציה עם ויקיפדים אחרים
- ויקיפדיה כקהילה
- מפגשים
- סיורי "אלף מילים"
- תחרויות כתיבה
- "הטילדה הרביעית"

ויקימדיה ישראל

הישגים בולטים:

- שינויי חקיקה בתחום זכויות היוצרים
- תערוכה נודדת על ויקיפדיה (הוצגה גם בכנסת)
- מיזם "פיקי ויקי" להעלאת חומרים ארכיוניים ביתיים
- הרצאות במוסדות לימוד ובמקומות עבודה
- יצירת גרסה בלתי-מקוונת של ויקיפדיה העברית
- הפצת הויקיפדיה הצרפתית בקמרון ובבניין (עם "מרכז אפריקה" באוניברסיטת בן-גוריון)
- אירוח הכנס העולמי ויקימניה 2011 בחיפה
- שיתופי פעולה בין ויקיפדיה וויקימדיה והאקדמיה בישראל לכתיבת ערכים כויקיפדיה על ידי סטודנטים כחלק מדרישות הקורס האקדמי

